

Tõstamaa Tulel

Nr 3(3)

oktoober 1993 a.

OMA RIIGI SÜNNIPÄEV.

Jälle tähistame eesti rahva suurimat ja tähtsat püha. Meie mõtted lähevad ikka minevikku, sest pea iga pere teab lähedasi, kes andnud oma elu selle sajandi võitlustes isamaa eest, või hukkunud võõra võimu ohvritena.

Veebruaripäevil 1918 - ja hiljem Vabadussõjas - oli eesti rahvas imetlusväärselt ühtne. Kui Päästekomitee "Manifest kõigile Eestimaa rahvastele" on meie riigi sünnitunnistus, siis noore riigi ristseteks jääb Vabadussõda - tule ja verega. Ilma Vabadussõjata poleks olnud "laulvat revolutsiooni" ega taasiseseisvumist viis aastat tagasi. Vabadussõja võitmine lahutas meid kahekümneks aastaks Venemaast. Me teame, et need 20 aastat olid Venemaal kõige tooremad, kõige raskemad väikerahvastele.

Ei ole enam elus Tõstamaa kandi mehi, kes võitlesid "Eesti sõjas" nagu mehed ise Vabadussõda nimetasid. Meie ümbruskonna meestest tulid Vabadusristi kavaleridena sõjast tagasi Kastnas sündinud polguülem Aleksander Seiman, Selistest pärit sõjalaeva komandör Eustatius (Kustas) Miidu, ohvitserid Lembit Karjel ja Juhan Karjel Tõhelast, Erikson Pootsist. Neile järgnevad allohvitserid Anton Kose, Leo Kõösel, Jaan Vidrik ja teised. Vabatahtlikuna läks Vabadussõtta Kihnu nooruk - pärastine Värati küla mees - Jakob Mätas, kes võitles Kuperjanovi partisanide ridades.

Eesti sõjamehe võitlusvaimu aitas rasketes tingimustes üleval hoida asjalikult tegutsev Asutav Kogu, kes võttis vastu maaseaduse ja lubas mõisamaid esmajärjekorras sõduritele. Praeguses Tõstamaa vallas jagati Pootsi, Tõstamaa ja Vaiste rüütlimõis ja Tõstamaa kirikumõisa maad. Eesti maareformi peeti Euroopa parimaks. Asunikatalud suutsid ka majanduslikult rasketel aastatel püsima jääda. Seda väga visa tööga. Selleks ajaks, kui Molotov ja Ribbentrop salanõusid haudusid, oli mõnigi asunikatalu põlistaludest mööda läinud.

Juba kümme aastat peale iseseisvumist muutus kuueklassiline algharidus kohustuslikuks. Endises Seliste vallas töötasid kuueklassilistena Järve, Pootsi ja Seliste ning Tõstamaa vallas Kastna, Tõhela ja Tõstamaa kool. Lisaks Tõstamaa kodumajanduskool. Tegutsesid kümned seltsid ja majandusühingud.

Elu jõudsale edasiminekuks tõmbas kriipsu peale 1.septembril 1939 alanud Teine maailmasõda. Algul tundus sõda veel kaugena, kuid oktoobri algul tulid juba Eestisse Vene väed. Kui läbi Kalli, külmal hommikutunnil läksid tankikolonnid Saaremaale, oli roomikute kolin Tõstamaani kuulda. See oli kurjakuulutatav algus.

Juunis 1940 tegid punatähega tankid lõpu meie riigile. Kaugel polnud enam arreteerimised, küüditamised ja sõda. Vene okupatsioon asendus kolmeks aastaks Saksa omaga. Kui sügisel 1944 Nikolai Karotam astus üle Eesti piiri ja kuulutas: "Küüditamist ja kolhoosi ei tule", siis mõlemad tulid, lisaks võõra rahva massiline tulek Läänemere kallastele. Ligi pool sajandit polnud põlisrahvas peremees omal maal.

Kust see alguse sai, et äkki "kuuendik kogu planeedist" hakkas kokku vajuma nagu seebimull? Ei mingit sõjalist vahelesegamist, ei majandusblokaadi. Plaanimajandus varises lihtsalt kokku. Kui näilise heaolu tekitamiseks riik maksis peale toidule, eluasemele, transpordile, arstiabile . . ., siis töö eest saadud rublake muutus järjest odavamaks ning kaubakatet polnud. Täna seks tuleb ühe dollari saamiseks välja laduda viis tuhat rubla. Sada rubla kodumaal.

Täna oleme viiendat aastat jälle iseseisvad. Võõras võim on jätnud meile pool miljonit muulast, ajast - arust tööstuse ja kolhoosimõisad. Ning moonaka mentaliteedi: rohkem saadatahtjaid, kui tõsisid töömehi. Kuigi parlamenti on pääsenud lahkeid lubajaid ja valitsused ning omavalitsused veavad tihti vägikaigast, läheb elu Eestimaal edasi. Poed on kaupa täis (rahva ostujõud küll väike), pensioni saab päevapealt kätte, liiguvad bussid ja teedel pole sõiduautosid kunagi nii palju olnud. Kõige raskem tänases Eestis on lastega perel.

Oleme piiri riik. Oma kultuuri oleme saanud Euroopast ja meie koht on Euroopa riikide hulgas.

Ilusat iseseisvuspäeva! Homne päev tuleb tänasest parem!

Andrei Udu

Kahekümne aastate Tõstamaa: kõrtsihoone, apteek ja postkontor.

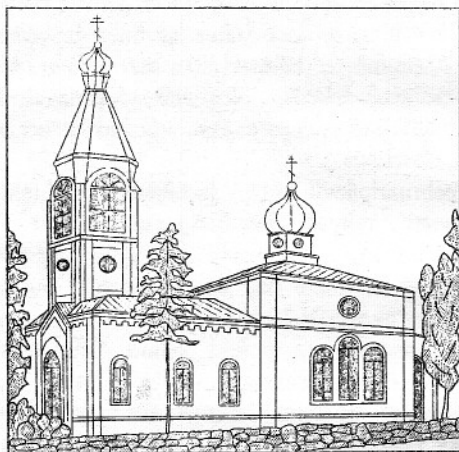
Maaailmas pole olemas väikesi rahvaid. Rahva suurust ei tule mõõta tema arvu järgi, nii nagu inimese suurust ei mõõdetata tema kasvu järgi. Tarkus ja vaprus on ainsaks mõõdupuuks. Suur on see, kes annab suurt eeskuju.

V.Hugo

Puhake, paremad pojad.

Igal Tõstamaa valla surnuaial puhkab Vabadussõjas langenud või haigustesse surnud mehi.

Kastna kalmistul **Jaan Vestmann** (Tilga talust),
Kalevlaste maleva sõdur.
Tõstamaa kalmistul **Mart Kiirats** (Tõhelast),
2. diviisi tagavarapataljoni sõdur.
Jakob Kirchstein (Kastnast),
rannapatarei nr. 1. sõdur.
Reinhold Tomson (Tõhelast)
6. polgu sõdur.
Voldemar Martson,
ratsapolgu sõdur.
Tõhela kalmistul **Jüri Vanatoa**,
6. polgu leitnant.

Tõhela kirik. Nii nägi ta välja veel 30 aastat tagasi.

Jüri (Georg) Vanatoa langes Narva rindel 30. detsembril 1919. Ta on viimane Vabadussõjas surmasaanud ohvitser. Olles maailmavaatelt sotsialist, oli tulihingeline isamaalane. Oma sõdurite hulgas oli väga hinnatud. Tema surma puhul tegid sõdurid laulu, mille algussalm kirjeldab rindemiljööd: Tuul puhub, pilved jooksvad ruttu, seal kantaks langend sõjameest. Kandraam, see polnud lihtne: kokku seatud mõõkadest.

Tõstamaa valla tulud ja raha kulutamine.

Valla tulud moodustusi 1995. aastal:

- 1) laekumised üksikisiku tulumaksust (52%)
- 2) laekumised maamaksust;
- 3) laekumised loodusvarade kasutamise eest;
- 4) laekumised kohalikest maksudest.

Volikogu ei määranud kohalikke makse, sest loodetav tulu ei ületaks maksude kogumisega seotud väljaminekuid. Kohalike maksude kehtestamist takistas ka maksujõulise elanikkonna puudumine.

5) trahvid, riigilõivud, teenustasud jne.

6) omatulu (üürid, peopääsmed, müügiload jne.)

7) toetused ja sihtotstarbelised eraldised riigieelarvest.

97,5% tuludest laekus üksikisiku tulumaksust, maamaksust ja riigieelarve toetussummadest. Ülejäänust laekus 2,5%. 1995. a. eelarve koostati tuludest lähtudes ja selle suuruseks kujunes 2465000 krooni (eelarveaasta algas 1. apr. ja lõppes 31. dets. - 9 kuu eelarve).

Kulud jagunesid järgnevalt:

- 1) haridus 51,2%
- 2) haldus 22,1%
- 3) kultuur 12,7%
- 4) majandus 9,1%
- 5) Manija üleveopaadi kulu 2,0%

6) vallaarsti ja sotsiaalhooldustöötaja palgad 0,6%

7) muud kulud 0,7%

Hariduskulude all mõtleme koolide ja lasteaedade vajaduste katet (küte, elekter, vesi ja kanalisatsioon, jooksev remont, inventar jne.) ja töötajate palka (välja arvatud koolitundide eest makstav tasu, mille kannab riik).

Halduskulude alla on arvatud vallavolikogu ja vallavalitsuse kulud (personali töötasud, sotsiaalmaksud, kantseleikulu, hoonete ja ruumide majanduskulu, inventari muretsemine, sõidukite ülalpidamine, lähetused, infotehnoloogia, projektide tellimine, personali koolitus, kirjastamiskulud jne.)

Mõiste kultuur alla on paigutatud Tõstamaa seltsimaja, Tõhela rahvamaja ja kolme raamatukogu töötamiseks vajalikud vahendid ja töötajate palgad.

Märksõna majandus all mõistame kulusid kogu valla transpordile, teedele, heakorrale ja vastaval alal töötavate inimeste palku.

Vallalt tuleb ka raha vallaarsti palgaks (põhimise osa palgast teenib ta välja siiski tööga Tõstamaa Tervisekeskuses - vahendid selleks eraldab haigekassa) ning sotsiaaltöötaja palgaks (vanurite hooldamine kodus).

Seni on suuremad kuluartiklid olnud valla asutuste töötajate palgad - 64%; küte ja elekter - 18%; kõik muu hädavajalik - 18%.

Hädatarvilikke investeeringute paigutamise kohti näeme soojamajanduses, veevarustuses, puhastusseadmete ja kanalisatsiooni uuendamises, koolide remondis, teede korrastamises, heakorras, transpordis jne. Raha vähesuse tõttu peame lähtuma põhimõttest: „Kes teeb - see saab, kõigile soovijaile niikuinii ei jätku!”

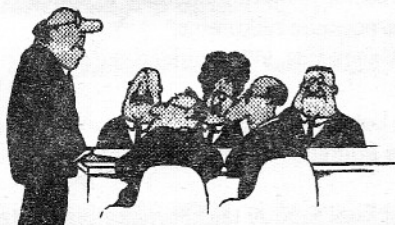
Järgmises ajalehenumbri anname ülevaate käesoleva aasta eelarvest.

Endel Tõnisson,
vallavanem

Vanasõna - tarkusetera: „Ori otsib omale, vanem vallale.” (Toim.)

VALLA VOLIKOGU TEATED

Vallavolikogu istungil 30.01.1996.a. otsustati:

1. Kinnitada 1996.a. valla eelarve.
2. Esitada taotlus Pärnu Politseiprefektuurile Tõstamaa politseipiirkonna moodustamiseks.
3. Anda tegutsemisluba diskobaarile „Lucia & Luciano” (Asub Tõstamaa vallas, Varbla mnt. 14, omanik Enn Rand).
4. Kinnitada VE VASSA uued kommunaalteenuste hinnad alates 01.02.96.

soojus Gcal	330.-
-------------	-------

Elaniku kohta kuus:

külm vesi	7.-
kanalisatsioon	8.-
prügi	5.-

Asutused:

külm vesi m³	6.-
kanalisatsioon m³	8.50
prügi tn.	390.-

Hindade tõstmise põhjuseks on:

Soojus Gcal - turba, kiviõie ja elektri hinna tõus, autotranspordis bensiini hinna ja autotranspordi hinna kallinemine.

Külm vesi - elektri hinna tõus ja tagavaraosade hinna tõus.

Prügi - kütuse hinna tõus.

5. Vastavalt kalapüügiseaduse § 7, lõige 3, p. 3 - le anda üle kalapüügiõiguse teostamine Pärnumaa maavanemale Toomas Kivimäele.

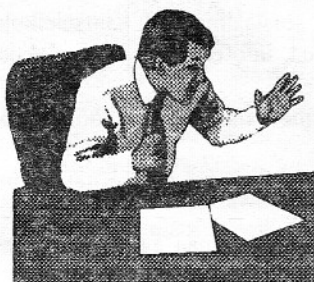
6. Tühistada Tõstamaa reformikomisjoni poolt 12. 10. 95 tehtud otsus Sadama tee 1 asuva hoone ja abihoone müügi kohta Tõstamaa Hoiuühingule. Volikogu võtab aluseks EV Põllumajandusreformi seaduse § 5, mis ei kehtesta sellist pädevust põllumajandusreformi komisjonile.

Vale jutt...

et UFOd viisid saeveskist saepuru ära, jäljed viivad Lõuka poole.

Volikogu liige

Seekord 3 küsimust vallavolikogu liikmele Priit Adamsile.

Võeti vastu 1996.a.eelarve. Kuidas kommenteerid?

Aeg tutvumiseks eelarvega jäi lühikeseks. Vallavalitsusele ja Hoolekodule planeeritud kulutused ei ole, minu arvates, proportsioonis. Lasteaia ja seltsimaja küttele kuluvaid summasid oleks võimalik vähendada statsionaarse küttesüsteemi paigaldamisega.

Poole aasta pärast on tulemas uued valimised. Sinu hinnang oma tööle vallavolikogu liikmena möödunud kolme aasta jooksul?

(Pikk paus.) Uus roll, sisseelamine võttis oma aja. Oleks võinud rohkem ära teha. Otsuste vastuvõtmisel on puudu jäänud infost, mis puudutab antud küsimust.

Millisesse järjekorda paneksid sõnad: "Tõhela-mees", "inimene", "eestlane"?
(Vastus tuli väga ruttu) Inimene, eestlane, Tõhela-mees.

Käitumine on peegel, milles igaüks näitab oma olemust.

J.W.Goethe.

TÕSTAMAA VALLA AVALIKU KORRA EESKIRJAD.

1. Tõstamaa vallas on igaühe kohustuseks käituda nii, et oleks tagatud avalik kord ja kaasinimeste turvalisus.
2. Avaliku korra nõuded on lisaks seadustele, määrustele ja muudele üldkohustuslikele aktidele kehtestatud käesolevas eeskirjas.
3. Avaliku korra tagamiseks tuleb järgida üldkohustuslikke korranõudeid ja keeldusid. Keelatud on:
 - 3.1. kaasinimesi tülitav lärmamine, rahu rikkumine, ebasüüdsad väljendused, ulakus j.t. süüdsustunnet riivavad ja kombereegleid rikkuvad teod;
 - 3.2. hoonetesse, eluruumidesse, ettevõtetesse või ametiasutustesse sisenemisega seotud kauplemine, teenuste ja kaupade pakkumine, tellimuste korjamine, kerjamine ning aateline ja usuline tegevus, kui sellega kaasneb kaasinimeste häirimine;
 - 3.3. vilede ja sireenide kasutamine ning muu häiriva, sealhulgas ka muusikalise müra tekitamine avalikes kohtades, hoonetes, elamutes ja erateritooriumidel, kui sellega kaasneb sanitaarnormide rikkumine;
 - 3.4. kehtestatud korra kohaselt ülespandud liikluskäitumise, viitade, reklaami jms. lõhkumine, rikkumine ja omavoliline teisaldamine;
 - 3.5. ilma sellekohase loata pürotehniliste toodete kasutamine avalikes kohtades;
 - 3.6. suitsetada üldkasutatavates hoonetes ja tarvitada üldkasutatavates kohtades alkohoolseid jooke (v.a. selleks ettenähtud kohad);
 - 3.7. alla 16-aastastel alaealistel viibida avalikes kohtades kella 23.00-st kuni 5.00-ni täiskasvanud saatjateta;
 - 3.8. alla 18-aastastel isikutele omandada ja tarvitada alkoholi, joovastavaid aineid ja tubakatooteid;
 - 3.9. osta ja edasi anda alla 18-aastastele isikutele alkoholi, joovastavaid aineid ja tubakatooteid;
 - 3.10. häirida kaasinimeste rahu elamutes või nende lähedal kella 23.00 kuni 7.00-ni;
 - 3.11. rikkuda ükskõik millisel muul viisil avalikku korda;
4. Massiürituste (rongkäik, demonstratsioon, pikett, rahvakoosolek, spordivõistlus, laat jne.) korraldamine on lubatud ainult vallavalitsuse loal ning täites täpselt loaga kindlaksmääratud tingimusi.
5. Ilutulestiku korraldamisel peab olema politseikonstaabli luba.
6. Liikluskord vallas reguleeritakse Eesti Vabariigi liikluseeskirjadega. Vajalikud erakorralised piirangud kehtestab vallavalitsus kooskõlastatult liikluspolitseiga.
7. Avalikus kohas laagrisse jäämine või sõiduki kasutamine elamiseks on lubatud ainult vastavalt tähistatud piirkonnas.
8. Lõkete ja muude tuletõrje tegemine on lubatud ainult täiskasvanud isikute juuresolekul ja mitte lähemal kui 30m hoonetest, kusjuures tuleb arvestada ilmastikutingimusi ja tuule suunda.
9. Vastutus.
 - 9.1. Haldusõigusrikkumiste seadustikuparagrahvi 142 järgi määratakse avaliku korra eeskirja rikkumise eest rahaträlv kuni viiekümne päevapalga ulatuses.
10. Kontrolli tagamine.
 - 10.1. Avaliku korra rikkumise protokoll on volitatud koostama, asja arutama ja halduskaristust määrama valla politseiametnikud.

Eakate folkloorirühma „Vokiratas” tegemistest möödunud aastal.

Tõstamaa täht Helga Randma
Sindis madu taltsutamas.

Isetegevust on "Vokiratta" nime all tehtud juba 11 aastat. Oleme laulu- ja tantsulembelised memmed-taadid. Taate meil napib-ainult paar taati memmede seas- võiks olla rohkem. Alevi proudad aga ei tule ise ega luba vist ka taate laulma ja tantsima-parem käigu õllebaaris aega veetmas. Meid on vähe, aastad teevad oma töö-nooremaks ei lähe keegi. Sellegi poolest pidasime veebruaris küünlapäeva ravimtee ja punase veiniga. Traditsioonilisest memme-taadi peost, mis seekord toimus Sindis, võtsime ka osa. 1994.a. oli selline pidu Tõstamaal. Esinemine mitme numbriga läks hästi korda. Saime ka tänukirja. Maikuus, emadepäeval olime koos kohvilauas, laulsime ning pidasime plaane suveks. Suvi kadus kiiresti, saabus sügis koos küllakutsega Paikuse valla eakatele. 5. nov. 1995. a. läksimegi meelelahutuskavaga külla. Rahvast oli palju ja kena vastuvõtt kohvilauas-aitäh! Detsembris tähistasime teist adventi küünalde valgel koogi ja teega. Tegime ka proovi, et minna Tõhelasse ja Hoolekodusse meelelahutust viima. Meie kõigi suur soov on, et tuleks uusi tantsijaid meie seltsi. "Unusta aastad ja meeles pea ikka, et naine on lõpuni võrratu plika!

Aima Nurm,
pensionäride toimekonna liige.

Õnnitleme veebruarikuu sünnipäevalapsi.

Olgu õnne hästi palju,
tervis tugev nagu kalju.

Veidi rohkem kannatust,
hästi palju armastust.

MARIA ERIKSOO 94
ANNA TIIK 86
ELISABET SIITAN 85
NATALIA KUNDER 84
NATALIA JANSÉN 82

JELISAVETA KOTT 80
ARSENI VILGATS 80
MARIA KALEVISTE 75
KARL KRUISALU 75
FLORIIDA IRDT 70

Ehk huvitab. . .

Kui Rootsi kuningas Tartut külastas, käis kuninganna Eesti Rahva Muuseumis ja oli seal plaanitud kolm korda kauem. Kõige enam imetles kuninganna Silvia Tõstamaa tanu.

Vale jutt. . .

. . . et maasaadikud Riigikogus vähe korda saatnud. Karistusseadusi tuleb nagu Väandrast vorsti.

. . . et lumetõrje tipp - topp Esimese veerandtunniga pole jõutud iga mehe teerada lahti ajada.

. . . et tänavu külmad ilmad. Aurutrassid seda ei kinnita.

Sport

SUUSATAMINE

Ilusad talveilmad on taas au sisse tõstnud suusa-spordi. Ka Tõstamaa suusarajad leiavad elavat kasutamist. Tänapäeval valdava sõidustiili, uisusammu, harrastamiseks pea-vad ka rajad olema teistsugused kui vanasti. Nende korrashoid nõuab küllaltki palju tööd ja ka kulutusi. Kooli juures on 2,5 km võistlusrada, sõidukorras on püütud hoida ka laululavalt algavat ja spordiväljakul lõppevat 8 km pikkust rada. Kahjuks leidsid metsamehed raiet tehes, et kõige õigem on okste-vaal suusarajale panna ja nii on 5 km rada tänavu kasutamiskõlbmatu. Palve on ka neile Tõstamaa traktorimeestele, kes sõidavad suusarada traktoriga: tulge järgmine kord suuskadega! Rööbastega rada rikub paljude suusatajate rõõmu.

Tõstamaal on suusatamine traditsioonidega ala ja hea, et vahepealsed lumevaesed talved pole sellele hävitavalt mõjunud. Igatahes on enamikul koolilastel, vaatamata soolastele hindadele, olemas suusa-varustus - tänuksõnad vanematele.

Spordiklubi ja kool on korraldanud mitmeid suusaüritusi, paremad suusatajad on osalenud ka suurematel võistlustel.

#

21. jaanuaril toimunud 8 km pikkusel suusasõidul oli osalejaid 45. Kolm kiiremat olid Raido Valgeväli, Hardo Vahemäe ja Virgo Laansoo, naistest Liia Oidjärv, Age Jürgens ja Kadri Lühiste. Oma vanusegruppide parimad olid Andres Siim, Martin Vallimäe, Mihkel Lühiste, Priit Kaljurand, Kersti Valgeväli, Gerli Losseva ja Maarja Lühiste.

Auhindade eest täname Sauli äri, Havilõuga, Hoiuühingut ja Tõstamaa Piimatööstust!

II sõit samal rajal toimus 18. veebruaril, täpsemalt järgmises lehes.

#

Pärnumaa noorte meistrivõistlustest Jõulumäel võttis osa ligemale 350 suusatajat. Osales ka Tõstamaa kooli esindus ja küllaltki edukalt. PAVanuseklassis tuli Pärnumaa noortemeistriks Viljo Lühiste, B-vkl. saavutasid teise koha Kadri Lühiste ja Argo Kaelep ning kolmanda koha Raido Valgeväli. Oma vanuseklassides olid tublid: Deivid Väara - 4.koht, Gerli Losseva - 5.koht, Anna-Kaisa Saar - 7.koht.

Hästi läks ka teisel päeval, kui kavas olid teatesõidud. Osaleti 8-s vanuse-klassis, neist 3-s Tõstamaa võitis, ühes vanuseklassis oli kolmas ja kahes neljas. Meistrimedali said A-vkl. poisid Andres Sahtel, Deivid Väara ja Viljo Lühiste; tüdrukud Ave Vene, Annely Tjurina ja Reelika Jurjev, B-vkl poisid Argo Kaelep, Riho Jurjev ja Raido Valgeväli. Kolmanda koha saavutasid B-vkl. tüdrukud Tea Vallimäe, Tiina Sahtel ja Kadri Lühiste, samuti saavutas B-vkl. kolmanda koha Tõstamaa/Varbla võistkond Rauno Reek, Kaido Martson, Ardo Käär.

#

Et Tõstamaa suusaradadelt on võimalik ka kaugemale jõuda, on sel hooajal tõestanud Viljo Lühiste. Tänu eelnevatele edukatele startidele arvati noormees kolmanda mehana eesti noortekoondisesse, tema sõidule Põhjamaade noorte meistrivõistlustel oli võimalus kaasa elada ka teleri vahendusel. Sellelt kõrgetasemeliselt võistluselt tuli 24. koht, Eesti noorte meistrivõistlustelt on Viljol tänavu 4. ja 5. koht. Viljo harjutab Eeri Tammiku juhendamisel, kes on ka Eesti esisuusataja Andrus Veerpalu treener.

#

Tõstamaa kooli meistriteks suusatajates tulid tänavu A-vkl. Evelyn Liländer ja Viljo Lühiste, B-vkl. Kadri Lühiste ja Argo

Kaelep, C-vkl. Ave Martson ja Tõnis Karlep, D-vkl. Maarja Lühiste ja Reigo Põltsam.

VÖRKPALL

Pärnumaa A-vkl. noorte meistrivõistlused peeti sel aastal Tõstamaal. Neidudest võitis Tõstamaa - Evelyn Liländer, Kersti Taal, Herje Vahemäe, Kristi Tammela, Cätlin Strandberg, Renate Algpeus ja Ave Martson. Tõstamaa noormehed (Aro Kütt, Deivid Väara, Marek Lind, Joel Pulk, Riho Jurjev, Raido Salk) pidid leppima Häädemeeste järel teise kohaga.

#

B- vkl. meistrivõistlustel Audrus tulid maakonna meistriteks taas Tõstamaa tüdrukud Renate Algpeus, Kersti Taal, Cätlin Strandberg, Ave Martson, Kristi Tammela, Raidi Rand ja Gerli Losseva. Poisid Riho Jurjev, Argo Kaelep, Tauri Jurjev, Joel Pulk, Ardo Käär, Alo Adler ja Elmo Vahemäe saavutasid kolmanda koha.

#

2. veebruaril toimunud finaalmängudega lõppes 2 kuud kestnud Tõstamaa võrkpalliturniir. Võitjaks tuli Keskkooli võistkond, kus mängisid Herje Vahemäe, Kristi Tammela, Cätlin Strandberg, Ave Martson, Aro Kütt, Marek Lind, Hardo Vahemäe, Andres Sahtel ja Toomas Rõhu. Teise koha saavutas võistkond Hot Shot ja komanda Kivikõrtsi võistkond. Järgnesid Päästeamet, Havilõug ja Tõhela.

Parimateks mängi-jateks tunnistati Evelyn Liländer ja Priit Adams, parimaks kohtunikuks Toomas Siim ja pealtvaatajaks Valeri Jurjev.

Turniiri ristsõna lahendasid kõige paremini Siivi Kiirats ja Piret Volgerad - teid ootab spordiklubis auhind.

Toomas Rõhu.

Siinkohal avaldame osalejate mõtteid - tundeid - meenutusi viimatimainitud võrkpallivõistlusest. Tõstamaa võrkpall '95 - '96 FOR MEMORIES.

Siis, kui kell sai pool kuus,
istus Toomas vile suus.

Algas mäng, mis selgitas,
kes 3. või kes 4. on.

Pörkas pall ja vile käis,
saal see oli rahvast täis.
"Kivikõrts" see võitis napilt,
Valdur Palits oli kapi.

Pole lõpp veel sellel lool,
sest et "Hot Shot"ja
"Keskkoool"
esikohta selgitamaks
pidid otsast alustama.

Juba teise geimi lõpus
otsustatud sai see võistlus.
Hea on olla esimene,
kaotus ka on oskamine.

Kui tuleb jälle nii külm talv,
ja õhtud pimedad,

siis arvame, et poleks halb
ehk palli mängida.

Sportiklubi mõtted seadis
salmi *Sirli Väara*.

#

Võrk nii suure auguga
meie vahel oli ees.

Ei sealt mahtund läbi
ka kõige kangem mees.

Pootsi poisid paadiga
tõid õlut suure vaadiga,
keskkool ilma Rõhuta
oleks jäänud võiduta.

Havi lõuad puresid,
tõid meil jälle muresid.
Päästeamet päästab teisi -
- võitis ära suure geimi.

Hot Shot sai koolilt pähe -
- küllap trenni tehtud vähe.

Tõhelast ka kanged mehed,
üritasid teha pulli.

Aga arstid kohtunikel
võiksid kirjutada prillid.
...Lõpuks suure rõõmuga
veini joodi sõõmuga.

"Tõhela".

#

Turniiri lõpp meil juba käes,
Rõhu räuskab kõigest väest.
Tomil mikrofoni on suus,
mille Reinfeldt teinud puust.
Turniir see oli päris lahe -
- tulemas on pikem vahe.

„Hot - Shot's”.

Liitmiste ja lahutamistega tänaseks vallaks.

Vallad kohaliku omavalitsusena tekkisid Eestimaal 130 aastat tagasi. Siis kaotati mõisate haldusvõim valdade üle. Tol ajal oli Tõstamaa kihelkonnas neli mõisa: Pootsi rüütlimõis, Seli kroonumõis (mida hakati jagama õigeusklikele maataameestele), Tõstamaa rüütlimõis ja Kastna linnamõis, mis kuulus Pärnu linnale. Igas mõisas oli oma vald. Igall vallal vallavanem ja - kirjutaja. Viimane tegi tihti mitme valla kirjatöö. Ükski vald polnud vallakohtu, vaestemaja ega laenuaidata. Laenuaidast said hädalised laenata leiva - ja seemnevilja. Sellest ajast on tänaseni püsti vallamaja ja laenuait Kastnas.

25 aastat pidasid väikesed vallad vastu. 1890 algas valdade ühendamine. 1891 liitus Pootsi Seliga ja Kastna Tõstamaaga. Nii Seli (1926. aastast Seliste) kui Tõstamaa olid elujõulised vallad, kus elati oma võimaluste piires. Kuuskümmend aastat tagasi oli Seliste valla pindala 96,51 km² ja ligi 2000 elanikku, Tõstamaal 154,84 km² ning 2400 hinge. Valla tähtsaim mees oli vallasekretär ehk "kirjutaja" nagu rahvas kutsus. See oli mees, kel kutsetunnistus ja kes kursis seaduste, raamatupidamise ja finantsasjadega. Kantseleipäevi oli nädalas kaks. Vallavanem oli kohal reedeti, tema abi(d) teisipäevi.

1. aprillil 1939 toimus Eestis valdade reform. Senise 365 asemel jäi alles 248 valda. Endistes piirides oli palju eba-loomulikku. Näiteks käis Kastna koolis 30 õpilast Läänemaa Saulepi vallast. Peale arvelduste põhjustas see pingeid valdade vahel. Pole imestada, et mitmed külad tahtsid liituda Tõstamaaga. Ka oli Tõstamaa alevik arenenud jõudsamalt Saulepist ja Varblast. Alevikus oli Pärnu Majanduse Ühise harukauplus, erapoed, pagariäri, lihakarn. Tähtsat osa etendas Tõstamaa ühispank. Mainida tuleb kodumajanduskooli. Saulepi valla likvideerimisega viidi vallamaja Varblasse, veelgi kaugemale.

1939. aastal liideti Tõstamaaga senisest Saulepi vallast 4 asundustalu Vaiste mõisast, Rammuka, Rammukametsa, Suurtüki ja Jäärumetsa küla 180 elanikuga. Lisaks taludele 15 metsakvartalit. Endisest Paadremaa vallast kolme talu juurdelõiked ja ligi 20 metsakvartalit või nende osa.

Seliste sai Audru vallalt Päraküla metsavahikoha ja 13 metsakvartalit. Selistega liideti ka Kihnu "ülemerevaldus" - Soldatikoht - Puti. Seliste sai Tõstamaa vallalt mereäärse maa Aadu taluni. Praeguste piiride kujunemises sellel tähtsust ei ole.

Päevapealt, kümme aastat peale 1939. aasta valdade reformi algas suur kolhooside tegemine. Märtsiküüditamine oli eesti talupoja põlvili surunud. Kolhooside loomisel polnud pühad ei valla - ega maakonnapiirid. Vaiste mõisa juures nihkus Tõstamaa piir veelgi Varbla poole. Millal see ametlikult vormistati, kas üldse vormistati? Elanikud kirjutati kolme - nelja aasta pärast ühest vallast teise.

Andrei Udu
(järgneb).

Mure .

Tõstamaal elab märkimisväärne hulk inimesi keskküttega majades, kes kasutavad VE "VASSA" teenuseid. Lisaks kasutavad nimetatud ettevõtte teenuseid ka mitmed asutused. On teada , et nii elanikud kui ka asutused võlgnevad VE - le "VASSA" varsti kuuekohalise summa. Võlg peaks olema võlglaste mure, aga kui ei ole ...? Nagu sellestki lehest võime lugeda, tõstis VE "VASSA" teenuste hindu - püüame sellest aru saada. Kannatust hakkavad kaotama need, kes raskustele vaatamata siiski korrapäraselt oma arveid tasuvad. Mida on VE "VASSA" teinud selleks, et võlga kätte saada? Tundub, et see neid eriti ei huvita. Korduvalt on jutuks olnud võlglaste avalikustamine. Valla ajaleht soovis probleemi lahendamisele pisutki kaasa aidata. Millegipärast ei loovutanud VE "VASSA" juhataja "musta nimekirja" toimetusele. Selle asemel anti võlasummad majade kaupa. Sellest saab välja lugeda mõistmist ja halastust(kiiduväärt omadused) võlgnike suhtes. Mida tunnevad aga need , kes on oma arved tasunud, aga elavad võlgnikega juhuslikult ühes majas(ja neid on igas majas)? Me ei ela enam õitsvas sotsialismis, kus "sõber sõpra kasvatab" ja see "ümber kasvabki". Teadjamad mehed räägivad, et võlasumma eest võiksid igakuised maksjad ühe kuu "puhata".

Järgmises ajalehenumbris ootame VE "VASSA" kommentaari!

Toimetus.

Vanasõna tarkusetera: Suutäis viina ei ole võlgu, kopik raha on võlgu.

NB !

Kõigil soovijatel on ajalehes võimalik avaldada tervitusi (näit. ost - müük), õnnitlusi, reklaami jne.

Formaadi hinnad:

3 x 4 cm = 10 kr.

5 x 7 cm = 20 kr.

8 x 9 cm = 30 kr.

Pikemate reklaamide, kuulutuste (pool lehekülge, lehekülg) hind kokkuleppel toimetusega.

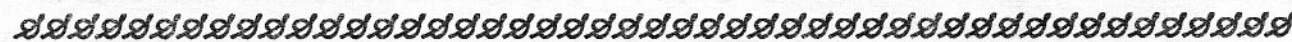
Eesti Vabariigi aastapäevaga seoses toimuvad üritused Tõstamaa vallas:

Neljapäeval, 22. veebruaril kell 13. 00
Tõstamaa Seltsimajas
Tõstamaa Keskkooli laste lauluvõistlus

Laupäeval, 24. veebruaril kell 7.30
Tõstamaa Keskväljakul
Pidulik lipuheiskamine

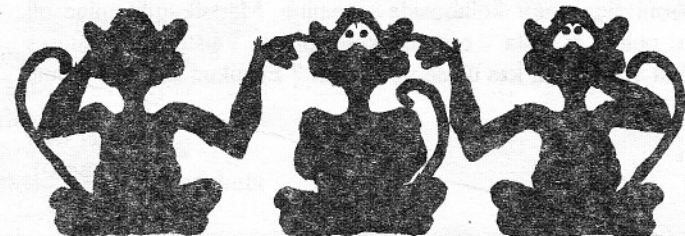
Reedel, 23. veebruaril kell 21. 00
Tõstamaa Seltsimajas
Mõnus peoõhtu kõigile

Pühapäeval, 25. veebruaril kell 14.00
Jumalateenistus Tõstamaa kirikus
Teenib praost Andres Pöder

Mine tarka õpetama või surnu juurest sooja saama.

Tark on see, kes tunneb, et ta alles rumal on.

Kontakttelefonid		
Tõstamaa Raamatukogu	Lea Rannik	96-184
Tõstamaa Seltsimaja	Ene Lehtsalu	96-172
Tehniline toimetaja	Ivar Vinkler	96-216